

Verkiezingsplan gemeenteraadsverkiezingen 2026

Versie 1 (concept)

22 december 2024

Inhoudsopgave

1. Planning
 - ALV's
 - tijdpad
2. Programma
 - doel van de commissie
 - samenstelling van de commissie
 - samenwerking met de PvdA
 - werkwijze
 - uitgangspunten GL programma
 - uitgangspunten gezamenlijk meerpuntenplan
 - tijdpad programmacommissie
3. Budget
 - reserveringen

Inleiding

Op woensdag 18 maart 2026 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. De afgelopen raadsperiode was de Groenlinksfractie de grootste in de raad (9 van de 45 zetels) en leverden we de meeste wethouders (3 van de 8). Sinds 2018 zijn we de grootste in de gemeente en krijgen we het vertrouwen van de kiezer om Groningen groener, eerlijk en inclusiever te maken. En dat lukt.

Het verkiezingsprogramma van 2022 begon sterk: “bijna alle punten uit het vorige programma zijn uitgevoerd of staan in de steigers”. Dat kan ook gezegd worden van deze raadsperiode. Van de herinrichting van de Grote Markt tot aan het tegengaan van reclamevervuiling en van het gemeentelijk energiebedrijf tot aan terugwinnen van de openbare ruimte in de binnenstad. Met trots kunnen we zeggen dat GroenLinks goed doet voor Groningen en daar willen we heel graag mee doorgaan.

Nieuw is dat we in de gemeenteraadsverkiezingen nauw gaan samenwerken met de PvdA Groningen. Op 28 november 2024 heeft de ALV met een ruime meerderheid besloten het advies van de samenwerkingscommissie te volgen en een stap verder gaan in onze samenwerking met de PvdA: we gaan de verkiezingen van 2026 in met een gezamenlijk meerpuntenplan/ hoofdlijnenprogramma en we voeren grotendeels gezamenlijk campagne; wel hebben GroenLinks en de PvdA elk nog een eigen programma en kandidatenlijst. Daarbij is afgesproken dat we een campagnestrategie ontwikkelen waardoor kiezers begrijpen waarom we op deze wijze en in deze mate met de PvdA samenwerken.

Op de ALV van 28 november is verder besloten dat de beide besturen op korte termijn afspraken zouden maken over de wijze van totstandkoming van een gezamenlijk hoofdlijnenprogramma en de samenwerking tussen de beide programmacommissies. Dit hebben we gedaan op hoofdlijnen en deze afspraken zijn terug te zien in dit verkiezingsplan; verdere afstemming op details volgt nog.

Het huidige plan is de eerste van drie versies: naarmate de verkiezingen dichterbij komen zal het worden aangevuld met nieuwe informatie. In de tweede versie (rond febr. 2025) zal informatie worden toegevoegd over de campagne, de begroting, de kandidatencommissie voor raadsleden en het profiel van de gezochte raadleden. In de derde versie (rond okt. 2025) zal nog informatie over de kandidatencommissie voor de wethouders worden toegevoegd.

In deze versie komen dus aan de orde: de planning, de totstandkoming van het programma en het budget. Op de ALV op 9 januari 2025 besluit de afdeling over deelname aan de verkiezingen in 2026. Het verkiezingsplan wordt hier ook besproken en daarna met eventuele wijzigingen vastgesteld.

Het bestuur van GroenLinks Groningen

1. Planning

ALV's

Elke belangrijke stap in de aanloop naar de verkiezingen zal op een ALV worden besproken. Er zullen in de komende 1,5 jaar hiervoor vijf ALV's georganiseerd worden. De onderstaande tabel is om overzicht te krijgen, meer informatie volgt in de rest van dit verkiezingsplan (en in latere versies).

Datum	Te nemen besluiten
21-11-2024	Besluit over de samenwerking met PvdA Besluit over deelname aan de verkiezingen
09-01-2025	Vaststellen werkwijze/opdracht/samenstelling programmacommissie
20-03-2025	Vaststellen werkwijze/opdracht/samenstelling kandidatencie. raadsleden Vaststellen profielschetsen voor raadsleden
oktober 2025	Vaststellen GL verkiezingsprogramma Vaststellen gezamenlijk meerpuntenprogramma GL-PvdA
november 2025	Vaststellen kandidatenlijst raadsleden Bespreken werkwijze/opdracht/ samenstelling kandidatencie. wethouders

Tijdpad

Zie volgende drie pagina's

Tijdpad

De precieze data zijn onder voorbehoud van wijzigingen. Er moet over sommige details nog afstemming plaatsvinden met de PvdA.

2025								
Wanneer?	Programma	Kandidaten	ALV's	Door wie?				
				Cie progr.	Cie raadsl.	Cie weth.	Best.lid pers.	Bestuur ALV
dec. 2024			Uitnodiging ALV januari met concept verkiezingsplan (versie 1)					+
09-01-2025	Instellen programmacommissie		ALV januari met nieuwjaarsborrel - vaststelling verkiezingsplan (versie 1) - instellen programmacommissie	+				+
eind febr. 2025			Uitnodiging ALV maart met concept verkiezingsplan (versie 2)					+
febr.-maart	Consultatie leden/werkgroepen voor programma			+				
20-03-2025		Vaststellen werkwijze/opdracht/ samenstelling kandidatencommissie raadsleden Vaststellen profielschetsen voor raadsleden	ALV maart, met vaststellen: - werkwijze/opdracht/samenstelling kandidatencommissie raadsleden - profielschetsen voor raadsleden - jaarrekening - uitgangspunten campagne		+			+
31-03-2025		Aankondiging opening kandidaatstelling raadsleden per 1 mei			+			
01-05-2025		Opening kandidaatstelling raadsleden			+			
01-07-2025	Concept GL programma gereed en op de website			+				
15-07-2025		Sluiting kandidaatstelling raadsleden			+			

2025									
Wanneer?	Programma	Kandidaten	ALV's	Door wie?					
				Cie progr.	Cie raadsl.	Cie weth.	Best.lid pers.	Bestuur	ALV
16-07-2025		Start gesprekken met potentiële kandidaten			+				
aug./sept.	Concept meerpuntenprogramma gereed en op de websites								
10-09-2025 12-09-2025	Amendementenavonden over het programma			+					
24-09-2025	Overzicht met amendementen klaar met advies van de cie. programma			+					
25-09-2024		Advies van de cie. raadsleden gereed en voorgelegd aan kandidaat raadsleden			+				
3 ^e week september			Uitnodiging ALV oktober met overzicht met amendementen en advies van de programmacommissie					+	
oktober 2025	Vaststelling GL programma		ALV oktober I: - Vaststelling GL programma	+				+	+
	Vaststellen gezamenlijk meerpuntenplan		ALV oktober II: - Vaststelling gezamenlijk meerpuntenprogramma						
		Concept kandidatenlijst gereed Start bezwaarprocedure kandidatenlijst raadsleden			+				
	Eindredactie programma			+					
	Definitieve tekst van het programma klaar (zonder opmaak)			+					
			Uitnodiging ALV november met concept verkiezingsplan (versie 3)					+	

2026									
Wanneer?	Programma	Kandidaten	ALV's	Door wie?					
				Cie progr.	Cie raadsl.	Cie weth.	Best.lid pers.	Bestuur	ALV
13-11-2025		- Vaststelling kandidatenlijst raadsleden - Vaststellen werkwijze/opdracht/ samenstelling cie. wethouders	ALV november: - Vaststelling kandidatenlijst raadsleden - Vaststellen werkwijze/opdracht/ samenstelling cie. wethouders	+		+		+	+
16-11-2025	Programma klaar met opmaak. Hierna kiest het campagneteam het beste moment om het programma publiek te maken.			+					
19-01-2026		Commissie wethouders gaat van start				+		+	
26-01-2026		Aankondiging opening kandidaatstelling wethouders per 2 maart				+	+		
02-02-2026		Inleveren kandidatenlijst raadsleden bij de gemeente					+		
10-02-2026		Definitieve vaststelling kandidatenlijsten					+		
02-03-2026		Opening kandidaatstelling wethouders				+			
18-03-2026	***** Dag van de gemeenteraadsverkiezingen *****								
maart 2026		Nazorg kandidaten					+		

2. Programma

Doel van de commissie

Het doel van de programmacommissie is om een gebalanceerd en actueel verkiezingsprogramma te ontwikkelen voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, dat een diverse groep kiezers uit alle lagen van de bevolking aanspreekt. De programmacommissie zorgt ten eerste voor het opstellen van een concept verkiezingsprogramma en de aanpassing hiervan na raadpleging van de leden. Ten tweede zorgt de commissie voor de eindredactie van het uiteindelijke verkiezingsprogramma. Dit betekent dat de commissie zorgt voor de teksten, eenduidigheid in stijl en inrichting en waar mogelijk voor een populaire versie van het programma.

Samenstelling van de commissie

De leden van de programmacommissie worden door de aanwezige leden aangesteld op de ALV van 9 januari 2025, na voordracht door het afdelingsbestuur.

Bij de voordracht is het uitgangspunt dat naast fractieleden en wethouders ook andere leden zitting hebben in de commissie. Het bestuur heeft tijdens haar zoektocht naar geschikte leden voor de programmacommissie rekening gehouden met hun verschillende politieke ervaringen, regionale expertises, maatschappelijke netwerken en bekendheid met het proces om tot een verkiezingsprogramma te komen.

Leden buiten de commissie zullen zoveel mogelijk worden betrokken bij de totstandkoming van het programma (zie kopje werkwijze). Ook wordt de commissie expliciet gevraagd om zorg te dragen voor communicatie met de leden en één commissielid hiervoor de verantwoordelijkheid te geven.

Het bestuur draagt de volgende leden voor de bemensing van de programmacommissie voor:

Voorzitter: Jorien Bakker

Secretaris: Robert Lagestee

Overige leden:

- Ceciel Nieuwenhout

- Femke Folkerts

- Manouska Molema

- Nick Nieuwenhuijsen

- Jurjen Kranenborg

- Janny Dekker

Samenwerking met de PvdA

Zowel landelijk als lokaal werkt GroenLinks sinds 2022 nauw samen met de PvdA. In november 2024 heeft de ALV besloten dat we als Groningse afdeling voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 een verdergaande samenwerking met de PvdA Groningen aangaan: we komen met een gezamenlijk meerpuntenplan en voeren grotendeels gezamenlijk campagne. Beide partijen komen wel met een apart programma en hebben dan ook een afzonderlijke programmacommissie. Daarbij is afgesproken dat:

- beide partijen een programma opstellen en op basis daarvan afzonderlijke speerpunten blijven uitdragen om de eigen achterban te 'bedienen'

- we een gezamenlijk meerpuntenplan opstellen dat leidt tot een nieuw inhoudelijk verhaal met een actuele, brede, linkse visie op de toekomst van Groningen en Nederland

Voor onze programmacommissie betekent dit dat er afstemming plaats zal moeten vinden met de zustercommissie van de PvdA over de inhoud van het meerpuntenplan en over de organisatie van de inspraak van de leden hierop.

Werkwijze

De commissie organiseert haar eigen werk en kan uiteraard gebruik maken van de voorzieningen die beschikbaar zijn binnen de afdeling.

De commissie krijgt nadrukkelijk de opdracht mee om vroegtijdig (febr./maart 2025) een brede en diverse groep leden te betrekken bij de totstandkoming van het programma. De commissie wordt daarbij aangeraden om gebruik te maken van de werkgroep Peiling en de Werkgroep Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid in een vroeg stadium om advies te vragen.

De commissie krijgt de opdracht om daarnaast op onderwerp raadplegen: alle verschillende teams, leden met specifieke expertise en ervaringsdeskundigen. De commissie betreft expertise van binnen en waar nodig buiten de partij bij het proces. De wijze waarop kan de commissie zelf kiezen.

Het conceptprogramma wordt begin juli 2025 gepubliceerd, twee weken voor de sluiting van de kandidaatstelling voor gemeenteraadsleden. Kandidaten worden daarmee in de gelegenheid gesteld zich te conformeren aan het programma en/of eventuele voorbehouden op onderwerpen/standpunten kenbaar te maken.

Daarna (augustus 2025) zal de commissie in samenwerking met de programmacommissie van de PvdA een meerpuntenplan opstellen, dat aansluit bij de grote lijnen van ons programma, maar ook ruimte laat voor verschillen met het programma van de PvdA Groningen.

Alle leden krijgen de mogelijkheid om amendementen (wijzigingen) op het conceptprogramma in te dienen en te ondersteunen. Het programma wordt, met de wijzigingen die door de meerderheid van de leden gesteund worden, vastgesteld in de eerste ALV in oktober 2025. Twee weken later zal in een gezamenlijke ALV met de PvdA het meerpuntenprogramma worden vastgesteld, waarbij ook weer de mogelijkheid is om amendementen in te dienen en te ondersteunen.

De commissie draagt daarna zelf zorg voor de eindredactie van het programma. De definitieve tekst van het programma dient bij kandidaten bekend te zijn voordat de kandidatenlijst openbaar wordt gemaakt. Het programma met opmaak dient vier maanden voor de verkiezingen gereed te zijn, zodat het campagne team daarna het beste moment kan kiezen om het publiek te maken.

Uitgangspunten GL programma

1. De programmacommissie stelt een (concept-)verkiezingsprogramma op dat geschikt is voor de verkiezingen in de gemeente Groningen in maart 2026. Het programma of herkenbare onderdelen daarvan moeten bruikbaar zijn voor de campagne.
2. Daarbij zal gelet worden op de verschillende delen van de gemeente, waarbij het buitengebied en de dorpen met name worden genoemd. Het programma moet breed gedragen worden door leden en sympathisanten, ongeacht hun woonplaats, sociale status of herkomst.
3. Het programma moet herkenbaar zijn en duidt binnen alle disciplines en/of beleidsterreinen de belangrijkste uitdagingen, bedreigingen en standpunten. Uiteraard moeten de thema's waarin GroenLinks zich onderscheidt van de andere politieke partijen worden belicht. Daar waar mogelijk worden antwoorden geformuleerd voor de maatschappelijke vraagstukken waar de

- toekomstige gemeente Groningen mee wordt geconfronteerd. Denk daarbij aan krimp, aardbevingen, vluchtelingen, sociale tweedeling, energie en klimaat.
4. Het programma dient consistent te zijn met de strekking van de vorige verkiezingsprogramma's en het landelijke verkiezingsprogramma.
 5. Het programma moet een beeld schetsen waar de partij in de komende jaren op aan wil koersen. Dit toekomstbeeld wordt aan de hand van minimaal drie thema's geschetst, te weten: 'sociale gemeente', 'groene (duurzame/klimaat neutrale) gemeente' en 'een inclusieve en veelkleurige gemeente'. Het is duidelijk dat ook aandacht moet worden besteed aan de financiën en de keuzes die dat zal vergen in de toekomstige periode. Het staat de commissie vrij om hier thema's aan toe te voegen.
 6. De toon is helder, positief en energiek, de inhoud realistisch en toekomstbestendig. We willen vooruit!

Uitgangspunten gezamenlijk meerpuntenplan

1. De commissie stelt in samenwerking met de programmacommissie van de PvdA een meerpuntenplan op, dat in de gezamenlijke campagne met de PvdA gebruikt kan worden.
2. Dit plan strookt met het GL verkiezingsprogramma en sluit aan bij de grote lijnen daarvan.

Tijdpad programmacommissie (de precieze data kunnen nog wijzigen in de afstemming met de PvdA)

9 januari 2025	Vaststellen opdracht van de programmacommissie op de ALV
febr./maart 2025	Raadpleging van werkgroepen, klankbordgroepen en leden met specifieke expertise
maart/april 2025	Opstellen van een meerpuntenplan samen met de PvdA
april – juni 2025	Schrijven van het programma
1 juli 2025	Publicatie concept GL programma op de website
aug/sept. 2025	Publicatie concept gezamenlijk meerpuntenprogramma op de websites
ca. 10/12 sept. 2025	Amendementenavonden
24 sept. 2025	Publicatie overzicht van amendementen met advies van de programmacommissie
oktober 2025	Vaststelling van het GL programma op de ALV
oktober 2025	Vaststelling van het gezamenlijke meerpuntenplan op de ALV
okt.-nov. 2025	Eindredactie op het programma
ca. 27 okt. 2025	Definitieve tekst van het programma klaar
ca. 16 nov. 2025	Programma en meerpuntenplan met opmaak gereed

3. Budget

Reserveringen

De volgende reserveringen zijn gedaan en zijn voorzien ten behoeve van de verkiezingen:

	Vrijwillige bijdrage	Verkiezingsfonds afdeling
2022		€3.458
2023	€6.599	€6.000
2024	€6.599	€2.500
2025	€6.599	€2.500
<i>Subtotaal</i>	<i>€19.797</i>	<i>€3.458</i>
Totaal	€34.255	

Dit is een hoger budget van bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen. Toen hadden we een kas van €17.000 (2022) en €22.000 (2019).

Dit komt doordat er sinds 2023 naast een jaarlijkse bijdrage aan het verkiezingsfonds van de afdeling, ook een vrijwillige bijdrage van gemeenteraadsleden en wethouders is. Deze is volgens afspraak volledig gereserveerd voor de gemeenteraadsverkiezingen. Daarnaast hebben we een wat hogere bijdrage van de afdeling van verwacht, vanwege extra dotaties aan het verkiezingsfonds.